

Ahogy azt legutóbbi lapszámunkban kellőképpen beharangoztuk, január 3-án, szerdán Budapesten vendégeskedett Orbán Viktor meghívására az új lengyel miniszterelnök, Mateusz Morawiecki. Érkezésének súlyát növelte, hogy decemberi beiktatása óta ez volt az első hivatalos külföldi útja.

A legtekintélyesebb lengyel napilap, a jobbközép-konzervatív Rzeczpospolita múlt csütörtökön arról írt, hogy Magyarország kulcsszövetségesévé vált Lengyelországnak az európai uniós alapszerződés Varsó ellen elindított hetes cikkének fenyegetése kapcsán. A lap hangsúlyozza, hogy a budapesti tárgyaláson Orbán Viktor megerősítette az uniós eljárás végén kiszabható szankcióknak – főként Lengyelország európai tanácsi szavazati joga felfüggesztésének – megvételét. Majd a vezércikk rámutat: a tagállamok vezetői közül mindeddig senki nem lépett fel ilyen határozottan Lengyelország védelmében. A lap egyebek mellett azt is kiemeli, hogy Morawieckivel beszélgetve Orbán Viktor „az EU migrációs politikájának meglehetősen radikális átalakítását mutatta be – azzal a kinyilvánított vággyal, hogy ebben az esztendőben le kell győzni a kötelező kvóta Brüsszel által diktált rendszerét”. A Rzeczpospolita arról is ír, hogy Lengyelország és Magyarország szorososan együttműködhet a visegrádi együttműködés infrastrukturális fejlesztéseiben, valamint a kohéziós alapok terén. Ezeket a pénzügyi kereteket a 2020 utáni uniós költségvetésben fogják rögzíteni.

A lengyel lap persze a meglévő különbségekről is ír. Az egyik legfontosabb a Moszkvához fűződő viszony, ebből adódóan pedig az energiapolitika. Varsó úgy értékeli a helyzetet, hogy Orbán Oroszország fő közép-európai partnerévé akar válni, miközben a Varsó–Moszkva vonalon már évekkel ezelőtt „befagytak a diplomáciai kapcsolatok”. Ez a kijelentés aligha cáfolható...

Egy másik konzervatív lengyel médium, a wpolityce.pl hírportál arról értekezik, hogy Mateusz Morawiecki budapesti látogatása kapcsolatban áll ugyan Varsó uniós problémáival, de nem ez az összefüggés volt a leglényegesebb, hanem annak kinyilvánítása, hogy a lengyel külpolitika továbbra is Beata Szydło előző kormányfő kabinetjének irányvonalához igazodik – bár kétségtelen, hogy néhány új szempont is fölmerült. Orbán Viktorról a lengyel hírportál úgy véli: a magyar miniszterelnök „nagyon tapasztalt politikus, szinte már öreg róka; magabiztos, laza.” Az is kiemelendő, hogy Ausztria esetleges V4-csatlakozását illetően Orbán leszögezte: először mélyebben kell tanulmányozni az osztrák politikai változásokat. A lengyelek ezt más szavakkal úgy értelmezik: Budapest nem adja magát ingyen. Ha Bécs térségünk társszereplője akar lenni,

tegye ezt komolyan, kölcsönösségi alapon, ne kezeljen bennünket eszközszerűen. A hírportál cikke a következő szavakkal zárul: „Jó lenne, ha az új lengyel és magyar kormányfők első külföldi útja rendszeresen Budapestre, illetve Varsóba vezetne, hiszen a két nemzet közötti rokonszenvnek jelentősége van a német és az orosz világ közötti térségben.” E véleményhez jómagam is lelkesen csatlakozom.

Ám a lengyel közszolgálati televízió is behatóan foglalkozott Morawiecki kormányfő budapesti látogatásával. Másnap pedig terjedelmes interjút tettek közzé Orbán Viktorral, melyet a pesti parlamenti fogadást, majd a nemzetközi sajtótájékoztatót követően rögzítettek. A beszélgetésben miniszterelnökünk kinyilvánította: a lengyelek elleni brüsszeli eljárásokat megalapozatlannak, inkorrektnek és igazságtalannak tartja. Mindezek miatt Orbán kijelentette: Magyarország Lengyelország mellett áll. Az interjú további részében az európai bevándorláspolitikára, a közép-európai gazdasági erő, az energiapolitika és az Európai Unió további bővítése is szóba került. Arra az újságírói felvetésre, hogy az Európai Bizottság vitában áll a lengyel kormánnyal, kormányfőnk úgy fogalmazott: „Magyarország Lengyelország mellett áll. A mostani eljárásnak Lengyelországgal szemben nincsenek meg a ténybeli alapjai, és az eljárás sem korrekt. Úgy érezzük, hogy Lengyelországgal szemben igazságtalanság történik, és a sorsközösség, a közép-európai sorsközösség azt parancsolja, hogy ilyenkor álljunk ki egymás mellett, tehát Lengyelország számíthat Magyarországra.” E ponton eszünkbe juthat a sokszor emlegetett fogalom: fegyverbarátság.

Orbán Viktor szerint a lengyelek melletti kiállás egyszerre érték- és érdekalapú, hiszen „amit ma megtesznek Lengyelországgal, azt holnap megtehetik egy másik országgal, tehát nemcsak a lengyel–magyar barátság miatt, hanem a saját nemzeti érdekünkben kiindulva is az a helyes magatartás, ha kiállunk Lengyelország mellett.” Miniszterelnökünk értékelése szerint a lengyel jogállamisági vita mögött van egy elhallgatott tény: az utóbbi években Közép-Európa jelentős szereplőjévé vált az európai politikának. Orbán Viktort idézve: „Most a nyugatiaknak hozzá kell szokniuk ahhoz a tényhez, hogy miután a közép-európaiak megerősödtek mindannyian, mind a négyen, a V4 mindegyik országa önmagában és közösen is egy nagy gazdasági sikertörténetet ad ki, megnőtt a befolyásunk az európai politikára, és elvárjuk, hogy legalább annyi befolyásunk legyen az uniós közös ügyekre, mint amennyivel hozzájárulunk Európa fejlődéséhez. Márpedig a V4-ek, köztük Lengyelország stabilizáló szerepet játszik Európában. Ha nem lenne Lengyelország, ha nem lennének a V4-országok, ha nem lenne a mi gazdasági fejlődésünk, akkor az egész európai gazdaság sokkal gyengébb lenne. És most elvárjuk, hogy tiszteljének bennünket, elismerjék a munkánkat, és ne támadjanak meg bennünket politikai alapon.” Ez határozott, egyenes beszéd. Majd Orbán hozzátette: „Az egész ügy mögött szerintem az a dilemma is meghúzódik, hogy a magukat a közép-európaiaknál mindig sokkal fejlettebbnek tartó nyugatiak hogyan viszonyulnak ahhoz az új helyzethez, hogy az uniónak a centruma a nyugati irányból keleti irányba eltolódott. Korábban az európai politika a német–francia együttműködésen múlt, de most már itt a német–V4 együttműködés is. Most már legalább két tengelye van az uniónak.”

Miniszterelnökünk végül arról beszélt, hogy a nyugati államok eldöntötték: bevándorlóországokká válnak, és a jövőben párhuzamos társadalmakban fognak élni a régiek az újonnan érkezőkkel – de „mi ezt mind nem akarjuk. Ám ha nem védjük meg az érdekeinket, akkor ránk fogják erőszakolni a nyugatiak a saját bevándorláspolitikájukat. Ide fogják küldeni azokat, akikre nincsen szükségük, és azokat nekünk kell majd befogadni. Sőt újabb és újabb szállítmányokat fognak behozni Ázsiából, Közel-Keletről, illetve Afrikából. Ezt meg kell akadályoznunk” – fogalmazott Orbán Viktor a lengyel köztelevíziónak.

Zsille Gábor